

De Jodenjacht in Amsterdam maakt deel uit van een patroon

Posted on 12 november 2024 by Bart Collard

Op donderdag 7 november 2024 werd in de Portugese Synagoge de Kristallnacht herdacht. Die avond won Ajax thuis van Maccabi Tel Aviv, waardoor er veel Joden op de been waren in Amsterdam. De avond werd echter gekenmerkt door geweld tegen supporters van Maccabi of, wellicht preciezer, op Joden.

In de Nederlandse pers werd gesproken van hit-and-run-acties. Hit-and-run-acties komen onder hooligans regelmatig voor, maar de essentie ervan is dat ze zich richten op harde-kernsupporters van andere voetbalclubs; in beginsel niet op 'normale' supporters of anderen die niets met het voetbal te maken hebben. En cruciaal: de daders van zulke acties zijn hooliangroepen, maar daar was nu ook geen sprake van.

Dit is eerder gebeurd

In de nacht van wat premier Schoof terecht antisemitisch geweld noemde werd gejaagd op Joden. Jagende brigades ondervroegen passanten in Amsterdam op

basis van hun uiterlijk naar hun afkomst, nationaliteit of religie. Het doel was om de Joden te vinden. Wie een Israëlsch paspoort had of een Maccabi-shirtje of -sjaal droeg was schuldig.

Het is belangrijk te beseffen dat hoewel de omvang van dit geweld tegen Joden in Nederland ongekend is, de aard dat niet is. Aan het begin van dit millennium speelde dezelfde problematiek als nu al. Er werd in de media geschreven over intimidaties en geweldsincidenten tegen Joden in Amsterdam door [Marokkaanse](#) jongeren. Bij de start van de Tweede Intifada in Israël eind 2000 werd er gedemonstreerd voor het Amerikaanse consulaat bij het Museumplein in Amsterdam. Dat liep uit de hand en bezoekers van een synagoge werden aangevallen omwille van het Joods-zijn.

Op 13 april 2002 liep een grote anti-Israël-demonstratie die op de Dam in Amsterdam begon – en mede werd georganiseerd door politieke partijen – uit op de grootste manifestatie van antisemitisme in Nederland sinds 1945. Niets dat als joods werd gezien was veilig, het nationaal monument op de Dam hing vol hakenkruisen en alom werd 'Hitler' geroepen, evenals 'Joden de zee in'.

Wat gebeurde er nu, in 2024, dan precies in Amsterdam? Wie viel wie aan en waarom? En wat kunnen we daarvan leren? Het vele beeldmateriaal van de geweldplegers toont aan dat de daders geen hooligans waren. Er worden geen voetbal gerelateerde leuzen gescandeerd bij het plegen van het geweld tegen de Joden; althans niet op de vele filmpjes die ik heb gezien. Er wordt Nederlands of Arabisch gesproken.

Er wordt 'kankerjoden' gescandeerd door een grote menigte mannen die voornamelijk gezichtsbedekkende kleding draagt. De mannen scanderen ook 'Free Palestine' en 'Takbir' (de erkenning dat Allah het hoogste is). Wat er qua uiterlijk te zien is en qua accenten hoorbaar bij de daders – en ik ben hier wat voorzichtig omdat dit lastiger vast te stellen is – wijst er inderdaad op dat het gaat om mannen met een Noord-Afrikaanse of Midden-Oosterse achtergrond. En nogmaals, het gaat hier dus niet om Ajaxsupporters of herkenbare supporters van een andere club.

'Free Palestine'

Harde-kernsupporters van Maccabi zouden de avond ervoor een Palestijnse vlag hebben afgescheurd en verwijderd bij een raam in Amsterdam. Ook zou een taxi

verniëld zijn en een groep zou 'dood aan de Arabieren' hebben gescandeerd. Het is onnodig om te zeggen, maar dat is natuurlijk verwerpelijk. Als de reactie van de volgende nacht hier een tegenreactie op zou zijn door een groep harde-kernsupporters van Ajax of een andere club, dan zou die zich richten op harde-kernsupporters van Maccabi. Maar dat was niet het geval. Er werd op alle Joden gejaagd. Daarmee wordt de hele voetbalcontext irrelevant.

Het geweld was politiek, ideologisch of religieus van aard, of waarschijnlijker: een combinatie van alle drie. De politieke component zat met name in het scanderen van 'free Palestine' en het dwingen van Joden om dat ook te zeggen, al dan niet voor een filmende telefoon. Er werden Palestijnse vlaggen gedragen. Er werd een Israëliëse vlag verbrand. Het ging de plegers kennelijk deels om wat er in de Palestijnse gebieden gebeurt en de vernedering van Joden als vergelding daarop.

Het gelijk van Mona Keijzer

De ideologische of religieuze component wordt zichtbaar bij het scanderen van 'takbir'. Daarbij gaat het om de grootheid van Allah. 'Wat heeft de islamitische god hier nu weer mee te maken?', denkt u wellicht. Die god heeft het niet zo op de Joden, zoals ik eerder op [Wynia's Week](#) uitlegde over de potentiële strafzaak tegen Mona Keijzer. Keijzer had gezegd dat Jodenhaat bijna onderdeel is van de cultuur in sommige landen met een islamitisch geloof. Journalist [Geerten Waling](#) stelt in die context terecht dat 'de Jodenjacht in het Amsterdam van Femke Halsema' het gelijk van Mona Keijzer bewijst – en het geen zin heeft om, uit angst voor groepsbelediging van moslims, hiervan weg te kijken.

Zoals gezegd werd er geen onderscheid gemaakt tussen harde-kernsupporter – of zelfs supporter – en niet-supporter. Het ging om de Joodse identiteit van de slachtoffers. Er werd op Joden gejaagd. [GeenStijl](#) toonde screenshots van een 'islamitische appgroep' met Palestijnse vlaggen in de titel van de groep, waarin een 'Jodenjacht' werd aangekondigd.

Mensen waarvan werd gedacht dat ze mogelijk Joods waren werden intimiderend aangesproken. Er werd geëist dat ze aangaven waar ze vandaan kwamen. Ook werd naar de paspoorten van mensen gevraagd; een Israëliëse nationaliteit betekende immers 'schuldig' aan het Jood-zijn.

Dat gebeurde overigens de daaropvolgende nacht [nogmaals](#). Zoals gezegd werden

er in de nacht van donderdag op vrijdag Joden ingesloten, bedreigd en geïntimideerd, met vuurwerk belaagd, in elkaar geslagen, tegen het hoofd geschopt, en in de gracht gegooid. Zulk geweld kan conform de definities van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten worden geclassificeerd als terrorisme. Daarvan is namelijk sprake als er vanuit 'ideologisch motief [op] mensenlevens gericht geweld [wordt gebruikt of maatschappij-ontwrichtende schade wordt veroorzaakt], met als doel om een deel van de bevolking ernstige vrees aan te jagen, maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen en/of politieke besluitvorming te beïnvloeden' (intelligence-definitie).

In de strafrechtelijke definitie is al sprake van terrorisme bij het ontbreken van een ideologisch motief. Het gaat dan om het ernstige vrees aanjagen van een deel van de bevolking, het wederrechtelijk dwingen van een overheid om iets (niet) te doen, of het ernstig ontwrichten van de fundamentele politieke, constitutionele, economische of sociale structuren van een land. Een grootschalige gewelddadige aanval op mensen omwille van hun religieuze identiteit kan daar onder worden geschaard. Gelet op die ernst moet het debat kunnen gaan over de achtergrond van de plegers, in het kader van preventie en bestrijding.

Het globaliseren van de Intifada

Op sociale media circuleerde vervolgens een filmpje met beelden van het geweld tegen Joden in Amsterdam, met daarop intimiderende teksten gericht tegen Joden in het algemeen. Bij dat filmpje wordt [Tufan al-Aqsa](#) vermeld, 'de codenaam van de Hamas-operatie op 7 oktober' 2023. Aan het eind van dat filmpje komt in beeld:

*'We dedicate this attack on the Zionists to our Islamic movement Ha*Mas and its victorious brigades, Izz Al-Din Al-Qassam, and to all our noble resistance in Gaza, to show them that we stand side by side in this battle and that we will resist with all our might, and to our people, our children and our women in the steadfast Gaza Strip, and to our prisoners, male and female, for we have treated these dogs as they treat our prisoners in the prisons, and we will continue to avenge our great people. And it is a struggle of victory or martyrdom.'*

Is dit wat mensen willen die met bordjes 'Globalize Intifada' rondlopen tijdens demonstraties? Het steunen van de overwinning óf het martelaarschap, zonder middenweg? Dat dualisme toont in elk geval het fundamentalisme van de extremisten die zulke filmpjes maken en steunen: er is geen compromis mogelijk in

de context van jihad.

Extremisme

De Jodenjacht in Amsterdam in november 2024 is een vreselijke gebeurtenis. Qua omvang was deze ongekend, hoewel de aard in de historische context niets nieuws is. Het ernstige geweld moet niet worden gezien in de context van hooliganisme, maar als (geo-) politiek, ideologisch en islamitisch geweld en daarmee als extremisme.

Van [**Bart Collard**](#) verscheen in 2023 'Het recht op misinformatie'. Het boek is overal te koop en te bestellen, ook in de winkel van Wynia's Week. Kijk [**HIER**](#).

Wynia's Week verschijnt nu drie keer per week! De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. **Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [**HIER**](#). Hartelijk dank!**